

Justitsministeriet
Straffuldbyrdelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
E-mail: jm@jm.dk ; sioe@jm.dk

Reference: sagsnr. 2021-01169

Dato: 20. juni 2023

Bemærkninger til udkast til Bekendtgørelse om Behandlingen af 15 – 17-årige, der anbringes i kriminalforsorgens institutioner (ungebekendtgørelsen)

Justitsministeriet har den 23. maj 2024 sendt udkast til ungebekendtgørelsen i høring, og anmodet om eventuelle bemærkninger.

1. Lovforslagets indhold og begrundelse for justering

Udkastet indeholder forslag til ændringer til ungebekendtgørelsen, og vedrører en udvidelse af mulighederne for at anbringe 15 – 17-årige kvindelige indsatte og varetægtsarrestanter i kvindefængslet, Jyderup Fængsel, sammen med voksne kvinder, når dette vurderes at tjene den unges kvindes tarv bedst.

2. UNICEF Danmarks bemærkninger

UNICEF Danmark fraråder principielt anvendelsen af frihedsberøvelsesmæssige tiltag overfor børn og unge. UNICEF Danmark ønsker at påpege, at FN's Børnekonventions artikel 37 angiver, at frihedsberøvelse kun må ske, som en sidste udvej og i kortest muligt tidsrum. Myndighederne bør altid overveje alternativer til frihedsberøvelse og fængsling.

Særligt ønsker UNICEF Danmark at påpege, at Danmark er forpligtet efter FN's Børnekonvention artikel 37, litra c, til at holde frihedsberøvede børn adskilt fra voksne, medmindre en sådan adskillelse ikke anses at tjene barnets bedste. Undtagelsen fra udgangspunktet om at holde børn og voksne adskilt skal fortolkes snævert.¹ I forlængelse heraf, ønsker UNICEF Danmark at påpege, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har fastslået, at frihedsberøvelse af børn sammen med voksne efter omstændighederne kan være i strid med bl.a. artikel 5 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.²

Vurderingen af, hvad der er til barnets bedste (det primære hensyn i alle foranstaltninger

¹ Jf. FN's Børnekomité; Generelle Bemærkning Nr. 24 (2019) on children's rights in the child justice system; § 92.

² Se nærmere herom i Håndbog om europæisk lovgivning om børns rettigheder, EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder (2015 s. 207 ff) https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-ecthr-2015-handbook-european-law-rights-of-the-child_da.pdf

vedrørende børn og unge, og som et grundlæggende princip, der særskilt er beskyttet efter Børnekonventionens artikel 3), er således helt centralt, når der tages beslutning om, hvorvidt børn skal frihedsrøves sammen med voksne eller holdes adskilt. UNICEF Danmark ønsker i den forbindelse at henlede opmærksomheden på Børnekomiteens Generelle Bemærkning om barnets bedste³, som bl.a. indeholder en ikke-udtømmende opstilling af elementer, der bør indgå i vurderingen af, hvad der i en konkret situation er til barnets bedste. Dertil kommer de andre grundlæggende principper og hensyn efter FN's Børnekonvention, som altid skal inddrages ved en afgørelse om frihedsberøvelse uden adskillelse af børn og voksne, hvilket omfatter følgende: forbud mod diskrimination på baggrund af race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national, etnisk eller social oprindelse, formueforhold, handicap, fødsel eller anden stilling efter artikel 2, barnets ret til liv og udvikling efter konventionens artikel 6 og barnets ret til at blive hørt efter konventionens artikel 12.

UNICEF Danmark ønsker at fremhæve, at FN's Børnekomité i 2017 har anbefalet Danmark:

"i lyset af de overvældende beviser for, at anbringelse af børn i fængsler eller arresthuse for voksne bringer deres basale sikkerhed, velbefindende, fremtidige mulighed for at holde sig ude af kriminalitet og til at blive reintegreret i fare, [at] ændre paragraf 78, stk. 2, i straffuldbyrdelsesloven med henblik på, at børn ikke anbringes i fængsel sammen med voksne."⁴

Endeligt ønsker UNICEF Danmark at henlede opmærksomheden på *United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice (the Beijing Rules)*, hvorefter børn og unge skal holdes adskilt fra voksne (13.4 og 26.3), samt at unge kvindelige lovovertrædere skal have særlig opmærksomhed i forhold til deres særlige behov og problemer (26.4).

Ligeledes angiver *Europarådet, Ministerudvalget (2008), Recommendation CM/Rec (2008)11 on the European Rules for juvenile offenders subject to sanctions or measures* i Rule 59.1, at børn og unge lovovertrædere som udgangspunkt ikke skal frihedsberøves i institutioner, der er beregnet for voksne, men at det undtagelsesvist kan ske, når det er i barnets interesse.

³ FN's Børnekomité; Generelle Bemærkning Nr. 14 (2013) on the right of the child to have his or her best interests taken as a primary consideration (art. 3, para. 1).

⁴ FN's Børnekomité, Konkluderende bemærkninger til Danmarks femte periodiske beretning; 26. oktober 2017; 44(g).

UNICEF Danmark anbefaler på den baggrund Justitsministeriet:

- At fremhæve, at frihedsberøvelse kun må finde sted, når alle andre muligheder er undersøgt, og kun som en sidste udvej og i kortest muligt tidsrum.
- At uddybe (eventuelt i tilhørende vejledning til bekendtgørelsen), hvilke helt konkrete og særlige omstændigheder, der kan ligge til grund for at frihedsberøve barnet sammen med voksne, og hvorfor dette er bedst overensstemmende med barnets interesse, set i forhold til alternativer til frihedsberøvelse, og til at holde børn og voksne adskilt.
- At barnet eller den unge orienteres, inddrages og høres, forud for beslutningen om frihedsberøvelse sammen med voksne, og at barnet eller den unge modtager en skriftlig begrundelse herfor, med angivelse af klagemuligheder m.v.
- At beslutningen med jævne mellemrum tages op til revurdering, samt at barnet eller den unges fysiske og psykiske tilstand løbende monitoreres.

Der henvises til sagsnr. 2021-01169.

Med venlig hilsen

Christoffer Badse
Juridisk Seniorrådgiver
UNICEF Danmark
Mobil: +45 25708820
E-mail: cubadse@unicef.dk